

INWALIDA ŻYDOWSKI

miesięcznik

Organ Zjednoczenia Żwiązków żyd. inwalidów, wdów i sierot wojennych Rzplitej P.

Redakcja i administracja:
Kraków, ulica Skawińska 2.
Konto PKO. 405.285. Tel. 2634

Prenumerata: półroczna 1.80 zł, roczna 3.50 zł łącznie z opł. pocztową.
Ogłoszenia: Cała strona 100 zł, $\frac{1}{2}$ str. 50 zł, $\frac{1}{4}$ str. 30 zł, $\frac{1}{8}$ str. 16 zł.

Treść: Koncesje monopolowe dla inwalidów — Rewizja koncesji szynkarskich — Zmiana przy wykonywaniu ustawy inwalidzkiej — Sprawa pobierania opłat przez Urzędy metrykalne izraelskie — Wstrzymanie wypłat zaopatrzenia sierot wojennym zupełnie niezdolnym do zarobkowania — Wstrzymanie opijowania aktów pozostałych po zmarłych żołnierzach na terenie Województwa lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego — Nieprawdopodobna historia ze Żwykiem żyd. inwalidów w Żółkwi z powodu gołosłownych informacji Starostwa w Żółkwi — Wypłata I raty zasiłku dla inwalidów wojen. od 45—100%, oraz I raty dla inwalidów od 15—44% i dla pozostałych — Przedstawienie postulatów żyd. ofiar wojennych Min. Pracy i Op. Społ. — Wiadomości organizacyjne — Komunikaty

Koncesje monopolowe dla inwalidów

Szanowny Panie Redaktorze! Z zaproszenia chętnie korzystam, lecz wątpię bardzo bym mógł nakreślić dokładny stan rzeczy, zwłaszcza jeśli chodzi o sprawę tak zaf... jaką jest kwestja koncesji monopol. dla inwalidów. Z tego krótkiego okresu mojej działalności na tutejszym terenie mogę się podzielić tylko wrażeniami, refleksjami, lub też z nastrojami, z których Pan Kolega mając pewien dystans do sprawy, łatwiej się zorientuje i odpowiednio wnioski wyciągnie. — Otóż sprawa koncesji dla inwalidów coraz bardziej się gmatwa. Problem ten coraz więcej przeradza się w spłot problemów, tak, że w końcu łatwiej będzie zda się przejść wielbłądowi przez ucho iglicy, aniżeli nam wybrnąć z tego chaosu. Przez szereg lat nasi „przyjaciele“ wpłatali w te kwestje takie zbudowanie „ulepszenia“, aż utraciono prawdziwy nierozpłałany węzeł gordyjski, węzeł koncesyjny. Ciekawe przeto, że właśnie teraz wszystkie czynniki naprawdę chciałoby ten problem wreszcie załatwić. Śmiałem nawet twierdzić że jeszcze nigdy dotychczas nie kierowali tą sprawą w Ministerstwie Skarbu ludzie odpowiedzialni i odpowiedzialni, tak, że to bezwzględnie dobra wola — obywatelstwo — i sprawiedliwe ujęcie problemu przez obecne kierownictwo Departamentu Akcyz i M. P. niezwykle miłe uderza. Cóż z tego — kiedy poprzednicy zostawili w spuściźnie zupełnie zabagniony grunt zarozumiałym naznani Niemcom dalszego działania Cóż pomoże wreszcie najlepsza wola obecnych kierowników Dep. Akcyz, skoro stale perypetyczne prolongaty rewizji koncesji, hamują i wiążą te wole. Panowie Kierownicy Dep. Akcyz! darownie Panowie śleczą do północy nad aktami, daremnie wyszukują Panowie pozostałości i resztki. Naprawdę szkaka Panowie tych resztek w ciągłych zmyślnych podrózach inspekcyjnych. Bezełowy jest trud. Nie podzielić Panowie też skory, bo ta jeszcze jest na niedźwiedzin, z którego Panowie nie pozwalacie jej zdejnować. — Pyta się Pan, czy to już ostatnia prolongata rewizji koncesji. Nie wiem doprawdy! Lecz dla mnie jest dziś pewnem, że gdy wreszcie dojdzie do finału prolongat, wówczas koncesje nie będą przedstawiały dla inwalidów żadnej wartości. Przecież już dziś w Małopolsce, koncesje te nie mają żadnej wartości, bo co ma zrobić inwalida z koncesją, skoro ta znikoma ilość zdalnych ustawowo lokali, jest zajmowana przez starych koncesjonariuszy, którym koncesji się nie odbiera. Noszą białe koncesje w kiesze-

niach, lub też przynoszą z powrotem swoim przerosom, nie mogą swych koncesji uruchomić. Bo tak wygląda ta rewizja, że tworzy się nowe koncesje nie likwidując starych. A praktycznie. Czy może się ten biedny inwalida utrzymać wobec tych doświadczonych zasobnych starych koncesjonariuszy? Pewnie, że są inwalidzi, którzy zdołali uruchomić swe koncesje. Lecz tu nowy krzyż. Bo oto ktoś podsunął Ministerstwu Skarbu diabelską myśl wolnego handlu piwem. Wiele każda garkuchnia, cukiernia, mleczarnia może sprzedawać piwo. Potworzyły się pseudo-koncesje o wartości prawdziwych koncesji. Bo kto ich tam kontroluje, czy poza piwem nie sprzedają i innych trunków alkoholowych. A ponadto ludzie z lokalami, którzy nie mają piwnej furtki masłowej finansować koncesje inwalidzkie, dziś śmieją się w kulkę z nas i władz, które poszły na lep wielkich baronów browarowych. Śmiały pytać, co to wielkie Ake. Towarzystwa Browarowe dały dla inwalidów za rozszerzenie ich rynku zbytu. Jakimi obowiązkami świadczeniami wobec inwalidów obciążono za ten przywilej, to wielkie przedsiębiorstwa browarpane. (Na ucho Panu powiem, że lwowskie Browary dały 200 zł. rocznie i kilka beczek „świętego“ dla lwowskich inwalidów, Siel). Toteż, gdy dawniej browary urządzały szynki, dawały kredyty, dziś są i z tego zwolnione, skoro to mleczarnie potrzebują tych urządzeń „piwo ciutro biorą bo to „dekuję“ ich niepodatkowość pokatą szynkarzy innych napojów alkoholowych. Nas dziwnego, że powstaje nadmiar tych prawdziwych koncesji, tak, że n. p. na okrag o 200.000 dusz (drobnyboki), gdzie normalnie powinno być najwyżej 80 szynkarzy, jest ich okół 200 Ale za to Browary organizują szynki przeciw inwalidom, bo poci im biednych kontrahentów, finansują ciagle ataki w prasie i krzyki na alarm. Pytam się jednego z przełożonych gremium szynkarskiego, poco ta ostatnia naganka, w prasie, skoro prolongata i tak nastą, pila. Poco ten krzyk, skoro Was i tak nie biją. Jakż Pan mawny — odpowiada. Wtedy, gdy była naprawdę biała, to że nie pomoże nasz krzyk. My musimy przed białem krzyżeć. A i ci szynkarze widzą, że browarnicy i ich wykuliwali skoro przeformowali przeciw nim wolny handel piwem. Otóż widzi Pan, Panie Redaktorze. Żanin tusty schudnie, chudy zdechnie. Albo też kwestja hurtowni tytoniowych. Pytają się mnie nasi inwalidzi, „Gdzieście byli przy pierwszych rewizjach hurtownianych. Z ja-

kciem sumieniem zgadzaliście się, by właśnie wszystkim biedakom hurtownie odebrano a bogaczom przy koncesjach zostawiono". Oni nie widzą, że nas nikt o zdanie nie pyta, lecz Pan mnie rozgrzeszy, bo Pan wie, że i bez pytania już wówczas słowem i piśmem zwalczyliśmy ten system. Co z tego. Wielej hurtownicy czerpią nadal tysiące miesięcznych zysków a Zjednoczeniu Związków żyd. inwalidów R. P. za darmo po latach 10-ciu aż 3 hurtownie, marno ochłapy, przynoszące razem kilkadziesiąt złotych, akurat tyle, by móc przy składkach i samoopodatkowaniu członków utrzymać biura Zarządu Głównego i jego personel. Czy to nie smutne. Albo też inną stroną medalu. Monopol Tytoniowy nie mogąc sobie poradzić z setkami patentów zarządził możliwość kreowania nowych sklepów tytoniowych, o ile tylko te nowe lokale mają przepisaną odległość od samoistnie prowadzonych sklepów tytoniowych. Praktycznie wygląda to tak, że stary koncesjonariusz (bo tylko tacy prowadzą samoistnie sprzedaż tytoniu), będzie prawnie chroniony przed konkurencją. Inwalidzi zaś, którzy w kioskach sprzedają też wodę sodową, cukierki lub owoce, dostaną nowych groźnych konkurentów, bo przecież co drugi weźmie koncesję, którą bez ryzyka może wykonywać przy swoim zawołaniu. Rozumiemy, że Monop. Tyt. stał i tak przed faktem dokonanym, stworzonym przez Urzędy Akcyz i M. P. lecz jego woli i wiedzy, Lecz czy zamiast legalizować ten stan,

nie należało raczej postąpić wręcz odwrotnie i w ten sposób ukrócić wreszcie samowolę podwładnych mu czynników? Jak temu wszystkiemu zaradzić? Doprawdy nie wiem. Lecz ciekawe są tu nastroje wśród mas inwalidzich w tym względzie. Oto przed rokiem prosił mnie ochotnik W. P. z 1914 r. stary wyga legionowy o ulżenie mu prosby koncesyjnej do p. Marszałka Piłsudskiego. Zrobiliśmy i przestaliśmy prośbę do Gabinetu Min. Spraw Wojsk. Min. Spraw Wojsk. przekazało sprawę przynależnej Izbie Skarbowej. Chodziliśmy przez szereg miesięcy do referenta, naczelnika, a nawet prezesa Izby. Potem, lat 60 szorowały, ciągnęły ostatkami czelek, przesiadywał całe dni w Związku. „No Panie prezese! Będzie coś z tej koncesji?” „Nie wiem” — odpowiadał. „To jakże to oni i Panie Marszałku nie słuchają? Przecież Min. Spraw Wojsk. napisało im, by mi koncesję dali”. Inne strony zgłaszają się. Legionista Lauterpacht na uboczu drzemie. Przed zamknięciem biura budzę go. „No spróbuj P.h. Idź Pan sam do naczelnika”. „E, co ja tam poradzę. Gdyby to tak nasz dziadek siedział w Izbie...”. „Ależ Panie Kolego — Izbę jest kilkanaście a Marszałków Polski niema więcej jak jeden...”. „Tak jeden Bóg i jeden Marszałek” — wzdycha legionista Lauterpacht. Oto na Panie Redaktorze nastroje inwalidzko-koncesyjne.

Herman Schwarz

Warszawa, we wrześniu 1929.

Rewizja koncesji szynkarskich

Kierując się szlachetnym zamiarem ulżenia niedoli szerokich rzesz inwalidzich i poprawy oplakanych stosunków materialnych, w jakich się, bez winy, znajdują inwalidzi wojenni — wydał Rząd w 1924 „Rozporządzenie prez. Rzeczyposp. z dnia 27 grudnia 1924 o rewizji koncesji monopolowych”.

Ustawa ta miała umożliwić inwalidom wojennym stworzenie warsztatów pracy i dać tymże możliwość zarobkowania. Niestety jednak wykonanie tejże ustawy zawiodło ożywcze nadzieje i wywołało jedynie gorzkie rozczarowanie ofiar wojennych.

Jakkolwiek ostateczny termin przeprowadzenia rewizji oznaczony był ustawowo na dzień 1 stycznia 1927 — to jednak mimo upływu tak długiego czasu, została ona dotychczas w minimalnych tylko rozmiarach wykonana. Co roku przesuwano termin ostatecznego załatwienia tej tak dla mas inwalidzich żywotnych kwestii, a powodem tego było rzekome niebezpieczeństwo zagrożenia egzystencji dotychczasowych posiadaczy. Ciągła prolongata ta była wynikiem zapobiegliwej i gorączkowej działalności związków nieuprzywilejowanych koncesjonariuszy, przyniosła w swym wyniku to, że prawie 80% koncesji szczególnie alkoholowych pozostaje nadal w ręku dotychczasowych nieuprzywilejowanych właścicieli, spośród których znaczna część posiada wielkie majątki i dostateczne środki dochodowe z innych źródeł płynące.

Egzystencja tych, oparta o majątki ziemskie, realności i przedsiębiorstwa innych gałęzi, miałaby zostać zagrożoną na wypadek odebrania im drobnej koncesji alkoholowej, względnie utraty tych kilkudziesięciu zł., jakie bogacze ci otrzymują z tytułu zastępstwa swych koncesji, których nawet osobiście nie wykonują?!!

Gdyby przeprowadzono — nakazaną nawet Rozporządzeniem Min Skarbu z dnia 8 lipca 1925 (Dz. U. R. P. Nr. 74/24) — rewizję koncesji tej kategorii osób, mających inne dostateczne dochody — umożliwiono by tem samem stworzenie źródeł zarobkowych i warsztatów pracy

dla setek rodzin inwalidzich, które po dziś dzień cierpią skrajną needę, nie będąc w stanie się wyżyć z niewystarczającej renty.

Kwestię tę należy bezwarunkowo poruszyć obecnie ze względu na toczące się pertraktacje w sprawie załatwienia na zapłatę innej placzkiżycie spraw koncesyjnych. Jest rzeczą wiadomą, że organizacje nieuprzywilejowanych koncesjonariuszy alkoholowych wystąpiły wobec Ministerstwa Skarbu z propozycją wstrzymania dalszej rewizji koncesji alkoholowych, w zamiar za co obowiązują się opłacać specjalne opłaty na rzecz inwalidów w rocznej kwocie, równąjącej się opłacie patentu akcyzowego, a wynoszącej 400 zł., względnie 200 i 100 zł. zależnie od miejscowości. Tego rodzaju załatwienie sprawy nie przyniesie żadnej korzyści rzęscom inwalidzким, którym przypaść mający z tego tytułu kilku złotych dodatek miesięczny, wcale nie zdolna poprawić ich niedoli — z drugiej zaś strony pozbawi ich w zupełności nadziei stworzenia sobie kiedyś warsztatu pracy i możliwości zarobkowania przy pomocy koncesji skarbowej. Takie rozwiązanie wypoczyłoby też intencje ustawodawcy, przyniosłoby zaś korzyść jedynie nieuprzywilejowanym koncesjonariuszom, szczególnie tym zamożnym, którym udało się dotychczas częściowo uniknąć rewizji i redukcji.

Załatwienie kwestii koncesyjnej w ten sposób — nie przyniosłoby też żadnej ulgi dla Skarbu Państwa, któryby i nadal ponosił niezmienną ciężary na rzecz inwalidów wojennych, pozbawionych możliwości stworzenia sobie monopolowych przedsiębiorstw.

Wobec doniosłości rozstrzygnięcia w tej sprawie zapaszących — jest obowiązkiem wszystkich wogóle organizacji inwalidzich stworzenie wspólnej instancji, któraby stanęła na straży zagrożonych interesów inwalidzich i potrafiła wspólnymi siłami przeciwstawić wszelkim wrogim zakusom, skierowanym na zaprzeczenie z tak wielkim trudem zdobytych praw inwalidzich.

A więc caveat consules!

Lehel.

Zmiana przy wykonywaniu ustawy inwalidzkiej

Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 25 lipca 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie postępowania komisji wojskowo-lekarskich przy referatach spraw inwalidów wojennych powiatowych władz administracji ogólnej.

Na podstawie § 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1923 roku do ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 132), w brzmieniu § 1 p. rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1929 roku (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 420), wydaje następujące

PRZEPISY

dla komisji wojskowo-lekarskich przy referatach spraw inwalidów wojennych powiatowych władz administracji ogólnej.

Od postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 1.

Celem postępowania rewizyjno-lekarskiego jest:

- a) stwierdzenie, czy istnieje, względnie nie istnieje związek przyczynowy uszkodzenia zdrowia (kalectwa) ze służbą wojskową,
- b) ustalenie stopnia utraty zdolności zarobkowej, pozostającej w związku przyczynowym ze służbą wojskową,
- c) stwierdzenie, czy istnieje, względnie nie istnieje stopień niedołęstwa, który powoduje potrzebę szczególnej opieki osób postronnych.

Osoby podlegające postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu.

§ 2.

A.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu mogą podlegać osoby, które doznały uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia w związku przyczynowym:

- 1) ze służbą:
- a) w wojsku Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) w uznanych przez Państwo Polskie wojskowych formacjach przy armiach obcych,
- c) w armiach państw zaborczych, o ile służbę tę pełnił w czasie od 1 sierpnia 1914 r. i to:
 - w armii niemieckiej do 27 grudnia 1918 r.,
 - w armii rosyjskiej do 1 marca 1918 r.,
 - w armii austriackiej do 1 listopada 1918 r., a posiadają prawo obywatelstwa polskiego,
- d) w walkach orężnych przeciw państwom zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po 1-ym sierpnia 1914 r.;

e) w formacjach obcych, uznanych przez Państwo Polskie za takie, które, na zasadzie przynależności lub porozumienia z siłą zbrojną polską, walczyły w obronie Polski, przeciw państwom nieprzyjacielskim;

2) z osobistymi świadczeniami wojennymi w wymienionych wyżej armiach i formacjach.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu w rozumieniu niniejszych przepisów podlegają oficerowie i szeregowi zawodowi, o ile przy zwolnieniu ze służby wojskowej nie nabyli, względnie zrzekli się prawa do zaopatrzenia emerytalnego, oraz szeregowi niezawodowi służby czynnej, o ile po zwolnieniu ich z wojska, zgłaszają roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego.

B.

Postępowaniu rewizyjno-lekarskiemu mogą podlegać nadto:

- 1) inwalidzi wojenni, którym upłynął termin przyznany im do zaopatrzenia inwalidzkiego,

2) inwalidzi wojenni, którzy proszą o ponowne zbadanie przez komisję wskutek pogorszenia się stanu zdrowia,

3) inwalidzi wojenni po przebytej kuracji szpitalnej, jeżeli lekarz referatu spraw inwalidów wojennych stwierdza taką różnicę w stanie ich zdrowia w porównaniu ze stanem, stwierdzonym w poprzednim orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, że przez to jest uzasadniona potrzeba wdrożenia ponownego postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 3.

Przez postępowanie rewizyjno-lekarskie rozumie się następujące czynności:

- a) wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego,
- b) badanie lekarskie,
- c) wydanie orzeczenia lekarskiego.

Podstawa do wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 4.

Za podstawę do wdrożenia postępowania rewizyjno-lekarskiego służy:

- 1) w odniesieniu do osób, wymienionych w § 2 pod A. — zgłoszenie roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, dokonane w terminie, przewidzianym w artykule 24 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych;
- 2) w odniesieniu do osób, wymienionych w § 2 pod B 1) i 2) prośbą o poddanie badaniu rewizyjno-lekarskiemu,
- 3) w odniesieniu do osób, wymienionych w § 2 pod B p. 3) — odpowiedni wniosek lekarza referatu spraw inwalidów wojennych właściwego Starostwa.

Wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego.

§ 5.

Wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego polega na sporządzeniu aktu rewizyjno-lekarskiego. Wdrożenie zarządza kierownik referatu spraw inwalidów wojennych właściwego Starostwa, na wniosek lekarza tegoż referatu, wypełniając dział III-cy listy rewizyjno-lekarskiej, sporządzonej według wzoru Nr 1.

§ 6.

Wniosek o wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego stawia lekarz właściwego referatu spraw inwalidów wojennych — w świadectwie lekarskiem na podstawie:

- a) zbadania stanu zdrowia w wypadkach, gdy rozpoznanie cierpienia nie nasuwa żadnych trudności,
- b) orzeczenia lekarskiego, wystawionego przez szpital, do którego została skierowana na zbadanie osoba, mająca być poddana rewizji lekarskiej, gdy cierpienie wymaga badania lub obserwacji szpitalnej,
- c) odpisu historii choroby lub wyciągu z karty szpitalnej.

Świadectwo lekarskie ma być sporządzone w Dziale II-gim listy rewizyjno-lekarskiej.

Co ma zawierać akt rewizyjno-lekarski.

§ 7.

W skład aktu rewizyjno-lekarskiego wchodzi:

- 1) lista rewizyjno-lekarska (według wzoru 1),
- 2) książeczka wojskowa,
- 3) dowody, dotyczące czasu, miejsca i przyczyn powstania cierpienia i oparte na tym stwierdzenie istnienia, względnie nieistnienia związku przyczynowego cierpienia (kalectwa) danej osoby ze służbą wojskową,
- 4) poprzednia lista rewizyjno-lekarska osoby, ponownie zbadanej.

Wypełnienie listy rewizyjno-lekarskiej.

§ 8.

Dział I i III listy rewizyjno-lekarskiej wypełnia kierownik referatu spraw inwalidów wojennych na pod-

stawie księżeczki wojskowej, względnie innych dokumentów, dołączonych do aktu rewizyjno-lekarskiego. Dział II zawiera wspomniane wyżej świadectwo lekarskie.

Dział IV i V wypełnia komisja wojskowo-lekarska.

Kierowanie osób przeznaczonych do rewizji lekarskiej do zakładu leczniczego w celu zbadania przez specjalistów.

§ 9.

Badanie przez specjalistów należy przeprowadzić w najbliższym wojskowym zakładzie leczniczym, względnie w zakładzie wyznaczonym przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

Przy kierowaniu do zakładu leczniczego do zbadania należy dokładnie powiadomić ten zakład, w jakim celu i w jakim kierunku ma być przeprowadzone to badanie.

Po otrzymaniu orzeczenia z zakładu leczniczego lekarz referatu spraw inwalidów wojennych wypełnia rubrykę 2 a) i b) świadectwa lekarskiego w sposób wyszczególniony w § 6 niniejszych przepisów.

Wypełnienie rubryki 3 i 4 świadectwa lekarskiego.

§ 10.

W rubryce 3-ciej świadectwa lekarskiego powinien lekarz referatu spraw inwalidów wojennych podać:

1) okoliczności, w których cierpienie powstało,

2) czy cierpienie powstało przed lub po wstąpieniu do wojska,

3) czy, w jakim stopniu i dlaczego należy to cierpienie, względnie jego pogorszenie, uważać za bezpośrednie następstwo właściwości służby wojskowej,

4) wszystkie okoliczności, które mogą rzucić światło na przyczynę powstania cierpienia (np. samouszkodzenie, zakażenie chorobami infekcyjnymi w czasie epidemii i t. p.).

Rubryka 4-ta świadectwa lekarskiego ma zawierać dane dotyczące poprzednich rewizji lekarskich, leczenia szpitalnego i urlopów kuracyjnych. W rubryce tej należy wyszczególnić, kiedy, w jakim celu i z jakim wynikiem osoba badana już poprzednio była poddawana rewizji lekarskiej; czy, kiedy, na jak długo i z powodu jakiej choroby była urlopowana lub leczona w szpitalach i w jakich. Rubrykę tę należy wypełniać na podstawie dowodów wojskowych. W razie braku dowodów, mogących służyć za podstawę do wypełnienia rubryki 3 i 4, można uwzględnić twierdzenie badanego, co jednakże należy zaznaczyć.

Rubryka 5 i 6 świadectwa lekarskiego. Wniosek lekarza wystawiającego świadectwo lekarskie.

§ 11.

Rubryka 5-ta świadectwa lekarskiego zawierać ma opinię lekarza, czy przez cierpienie, stwierdzone u osoby badanej, niecierpiąca jej zdolność do zarabkowania, w jakim stopniu i na jak długi okres czasu.

W rubryce 6-tej tegoż świadectwa lekarz referatu spraw inwalidów wojennych stawia wniosek o wdrożenie postępowania rewizyjno-lekarskiego.

Jeżeli lekarz referatu spraw inwalidów wojennych nie stwierdza u danej osoby uszkodzenia zdrowia, powodującego utratę zdolności zarobkowej, należy to zaznaczyć w świadectwie lekarskim i mimo to skierować ją do komisji wojskowo-lekarskiej.

Oświadczenie kierownika referatu spraw inwalidów wojennych w liście rewizyjno-lekarskiej.

Dział III.

§ 12.

W dziale II listy rewizyjno-lekarskiej kierownik referatu spraw inwalidów wojennych stwierdza na podstawie dokumentów, będących w jego dyspozycji, czas, miejsce i przyczynę powstania cierpienia danej osoby. Stwierdzenia to powinno być umotywowane i ma podać:

1) jakie dokumenty wskazują na istnienie związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową,

2) czy powodem poddania danej osoby badanej rewizyjno-lekarskiej jest:

a) zgłoszenie roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego po raz pierwszy zgodnie z art. 24 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych.

b) pogorszenie się stanu zdrowia.

c) wygaśnięcie terminu poprzedniego orzeczenia i t. p.

Określenie stopnia utraty zdolności zarobkowej.

§ 13.

Stopień utraty zdolności zarobkowej określa się narazie na podstawie „Instrukcji Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla komisji wojskowo-lekarskich do badania inwalidów wojennych”.

Jeżeli uszkodzenie zdrowia powstało nie z powodu służby wojskowej, lecz tylko z powodu niej uległo pogorszeniu, należy określić całkowitą utratę zdolności zarobkowej, spowodowaną tem cierpieniem, oraz określić osobno, jaka część utraty zdolności zarobkowej jest następstwem pogorszenia się cierpienia z powodu służby wojskowej.

Jeżeli stwierdza się kilka cierpień, z których jedno nie znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, inne zaś powstały, względnie pogorszyły się z powodu służby wojskowej, należy osobno określić utratę zdolności zarobkowej, wywołanej uszkodzeniem zdrowia, nie znajdującem się w związku ze służbą wojskową i osobno utratę zdolności zarobkowej, będącą następstwem uszkodzenia, powstałego z powodu służby wojskowej, względnie wskutek jej pogorszenia.

Jeżeli utrata zdolności zarobkowej jest następstwem kilku rodzajów uszkodzeń zdrowia, wówczas oblicza się jej stopień w sposób następujący:

Najpierw oznacza się procent utraty zdolności zarobkowej oddzielnie w odniesieniu do każdego rodzaju uszkodzenia, np.:

1) zupełna utrata kończyny górnej prawej (p. 6-ta instrukcji dla komisji rewizyjno-lekarskich przy badaniu inwalidów wojennych — 70% utraty zdolności zarobkowej;

2) obniżenie ostrości wzroku obu oczu (wis 3/10) pkt 21 instrukcji — 40% utraty zdolności zarobkowej;

3) zrównoważona wada serca (p. 40) — 25% utraty zdolności zarobkowej;

4) brak palca środkowego u lewej ręki (p. 68) — 10% utraty zdolności zarobkowej.

Następnie zestawia się odrębnie obliczone procenty w szereg:

1) 70% 40% 25% 10%

i o ile pierwszy wyraz tego szeregu wynosi przynajmniej 20% (a więc w wypadku, przewidzianym w pierwszym przykładzie), dodaje się do wyrazu 2-go 5%, do wyrazu 3-go dwa razy tyle, t. j. 10%, do 4-go trzy razy po 5%, t. j. 15% i t. d., stale stosując dodawanie narastającej piątki, wskutek czego otrzymuje się nowy szereg:

2) — 70%, 45%, 35%, 25%,

i odejmujemy procent, ustalony w pierwszym wyrazie, od najwyższego procentu utraty zdolności zarobkowej, t. j. od 100% w celu tymczasowego ustalenia procentu pozostałej zdolności zarobkowej (w danym przykładzie 100% — 70% = 30%). Z kolei drugi wyraz nowego 2-go szeregu (t. j. w danym przykładzie 45%), mnoży się przez tymczasowy procent pozostałej zdolności zarobkowej i otrzymamy iloczyn dzieli się przez 100% (w danym przykładzie $45\% \times 30\% : 100\% = 13,5\%$) i cyfrę, wynikającą z tych działań, podstawia się w ustalonym szeregu zamiast wyrazu 2-go, przez co otrzymuje się szereg 3-ci:

3) 70%, 13,5% — 35% — 25%.

Następnie ustala się tymczasowo nowy procent

pozostałej zdolności zarobkowej, obejmując sumę 1-go, 2-go wyrazu szeregu 3-go od 100% (w danym przykładzie 100% — 83,5% — 16,5%) i tak ustaloną pozostałość tej zdolności mnoży się trzeci wyraz i iloczyn dzieli się przez 100% (w danym przykładzie $35\% \times 16,5\% : 100 = 5,775\%$) i wynik działania podstawi się zamiast wyrazu 3-go (t. j. w danym przykładzie zamiast 35%, przez co otrzymuje się nowy szereg 4-ty):

4) 70% — 13,5% . 5,775% — 25%.

Następnie ustala się nowy procent pozostałej zdolności zarobkowej, odejmując od 100% — sumę wyrazu 1-go, 2-go, 3-go — w ostatnim szeregu (w danym przykładzie 100% — 70% — 13,5% . 5,775% = 10725% i tym procentem tej zdolności mnoży się wyraz 4-ty szeregu i iloczyn dzieli się przez 100% (w danym przykładzie: $25\% \cdot 10725\% : 100\% = 2,68125\%$), poczem wypadkową wstawia się w szereg zamiast wyrazu 4-go, przez co otrzymuje się nowy szereg wyrazów:

5) 70%, 13,5%, 5,775%, 2,68125% = 91,95625% w zaokrągleniu 92%, którego suma wyraża ogólną utratę zdolności zarobkowej.

O ile utratę zdolności zarobkowej jest wynikiem kilku rodzajów uszkodzeń zdrowia, a pierwszy wyraz w szeregu malejącego, t. j. procent utraty zdolności zarobkowej, spowodowany rodzajem najcięższego uszkodzenia, jest mniejszy, niż 20%, wykonuje się działania analogiczne do wskazanego wyżej, lecz nie stosuje się dodawania narastającej piątki.

Zaoczne sporządzenie aktu rewizyjnego.

§ 14.

Akt rewizyjno-lekarski może być sporządzony zaocznie tylko wtedy,

a) gdy przejazd danej osoby do właściwego referatu spraw inwalidów wojennych nie jest wskazany ze względu na zły stan zdrowia, lub

b) gdy odbicie podróży spowodowałoby niepożądaną zmianę trybu leczenia.

Sposób sporządzenia aktu rewizyjno-lekarskiego zaocznie odbywa się z zachowaniem postanowień, zawartych w §§ 8 i 10.

Badanie osób, przeznaczonych do rewizji lekarskiej przez komisję wojskowo-lekarską.

§ 15.

Osoby, względem których zostało wdrożone postępowanie rewizyjno-lekarskie, polegające badaniu przez komisję wojskowo-lekarską przy referacie spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa.

Komisje wojskowo-lekarskie. Terminy urzędowania i skład komisji.

§ 16.

Komisje wojskowo-lekarskie urządzają przy referatach spraw inwalidów wojennych starostw, wyznaczonych osobnym zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych, w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, ogłoszonym w „Monitorze Polskim” Nr. 173, poz. 433 z dnia 30 lipca 1929 r.

W skład komisji wojskowo-lekarskiej wchodzi następujący członkowie: właściwy starosta, jako przewodniczący i dwóch lekarzy, z których jednego wyznacza właściwy D-ca O. K., drugiego, właściwy starosta.

Terytorjalny zakres działania i miejsce urzędowania komisji wojskowo-lekarskiej określa wyżej podane zarządzenie.

Z odbytego posiedzenia komisji spisuje się protokół według wzoru Nr. 2. Chronologiczny zespół protokołów stanowi księgę protokołów.

Kolejność badania.

§ 17.

Przy badaniu osób, przedstawionych komisji wojskowo-lekarskiej przysługuje pierwszeństwo najciężej poszkodowanym inwalidom i przybyłym z odległych okolic.

Obowiązki przewodniczącego komisji.

§ 18.

Przewodniczący komisji kieruje tokiem prac, stwierdza tożsamość osoby badanej, czuwa, aby orzeczenia i opinie wydawane były przez komisję zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej.

§ 19.

Przewodniczący komisji oraz członkowie, po zapoznaniu się z danymi aktu rewizyjno-lekarskiego, odnoszącymi się do stanu zdrowia osoby badanej i po dokonaniu badania wydają orzeczenie, które ma być wpisane w dziale IV-tym listy rewizyjno-lekarskiej.

Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej powinno zawierać:

1) imię i nazwisko oraz stopień wojskowy badanej osoby,

2) dokładny opis stanu chorobowego, z podaniem rozpoznania głównych objawów chorobowych,

3) stwierdzenie czy cierpienie, względnie wyszczególnione cierpienia mają charakter stały, czy też mogą ulec zmianie w ciągu jakiego czasu,

4) czy i w jakim stopniu zachodzi związek przyczynowy pomiędzy uszkodzeniem zdrowia a służbą wojsk. i uzasadnienie tego twierdzenia,

5) określenie procentu utraty zdolności zarobkowej.

Orzeczenie ma być podpisane przez wszystkich członków komisji.

Przy określaniu związku uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową, stopnia utraty zdolności zarobkowej i potrzeby opieki osób innych należy używać następującej formuły:

a) uszkodzenie zdrowia stoi lub nie stoi w związku ze służbą wojskową, lub związek cierpienia ze służbą wojskową jest nieustalony — ponieważ (podać uzasadnienie).

b) utrata zdolności zarobkowej wynosi w myśl instrukcji dla badania inwalidów wojennych § % na przeciąg miesięcy, lub na stałe, lub z ogólnej utraty zdolności zarobkowej, wynoszącej na na przeciąg miesięcy, na stałe

Uwaga: Przy toczącym się postępowaniu rewizyjno-lekarskim względem szeregowego niezawodowego służby czynnej, które w myśl obowiązujących przepisów, wydanych przez Min. Spraw Wojskowych, zatwierdza D-ca O. K., prawomocne orzeczenie komisji rewizyjno-lekarskiej co do istnienia, względnie nieistnienia związku przyczynowego cierpienia (kalectwa) ze służbą wojskową służy dla komisji wojskowo-lekarskiej, przewidzianej w § 16 niniejszego zarządzenia, jako materiał wiążący do ustalenia ewentual. wymiaru związku ten przy rozpatrywaniu go przez powiatowe władze administracji ogólnej ze względu na przedstawione przez nie dowody okazać się niendowodnionym.

Uzupełniające badanie osób, przeznaczonych do rewizji lekarskiej, przez specjalistów i zakończenie ośnośnych rewizji.

§ 20.

Jeżeli członkowie komisji uważają dane aktu rewizyjno-lekarskiego, odnoszące się do stanu zdrowia osoby badanej za niedostateczne, a sami nie mogą rozpoznać choroby, względnie wydać uzgodnione orzeczenia, wówczas przewodniczący zarządza skierowanie tej osoby do odpowiedniego zakładu leczniczego celem uzupełniającego badania.

W tym wypadku dział IV. listy rewizyjno-lekarskiej pozostaje niewypełniony, a lekarz przeprowadzenia uzupełniającego badania z wyszczególnieniem zakładu, w którym badanie ma być przeprowadzone i wpisać V. (uwagi) listy rewizyjno-lekarskiej.

Takie zarządzenie komisji powinno być stwierdzone podpisami członków. Wypełnienie działu IV. listy rewizyjno-lekarskiej w sposób określony w § 19, następuje po otrzymaniu orzeczenia z zakładu leczniczego.

Votum separam.**§ 21.**

Jeżeli który z członków komisji nie zgadza się z orzeczeniem, wydanem przez pozostałych członków, ma prawo żądać, aby oddzielne jego zdanie (votum separam) zostało wpisane do listy rewizyjno-lekarskiej w dziale uwagi.

Odsyłanie akt rewizyjno-lekarskich po posiedzeniu komisji.**§ 22.**

Akta rewizyjno-lekarskie osób zbadanych przez komisję i osób, przeznaczonych do uzupełniającego zbadania (§ 20) pozostają w referacie spraw inwalidów wojennych starostwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej.

Przesyłanie do Izby Skarbowych wyciągów z orzeczeń komisji wojskowo-lekarskiej.**§ 23.**

W celu przyznania, wymierzenia i wypłaty zaopatrzenia inwalidzkiego osobom, u których w postępowaniu rewizyjno-lekarskim stwierdzono uszkodzenie zdrowia, pozostające w związku ze służbą wojskową i powodujące co najmniej 15% utraty zdolności zarobkowej, referat spraw inwalidów wojennych właściwego starostwa sporządza wyciąg z orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej według wzoru Nr. 3 i przesyła do oddziału Izby Skarbowej.

Zawiadomienie interesowanych o treści orzeczenia komisji.**§ 24.**

O treści orzeczenia Komisji wojskowo-lekarskiej ma być osoba zbadana powiadomiona przez właściwe starostwo — zawiadomieniem, sporządzonym według wzoru Nr. 4.

Przeprowadzenie postępowania rewizyjno-lekarskiego względem chorych umysłowo.**§ 25.**

Postępowanie rewizyjno-lekarskie względem umysłowo chorych może być przeprowadzone po stwierdzeniu przez lekarza-psychiatrę choroby umysłowej.

Umysłowo chorzy nie stają osobicie przed Komisją wojskowo-lekarską. Komisja ta wydaje orzeczenie zaocześnie tylko na podstawie wywiadu, załączonego do aktu (według wzoru Nr. 5.) na podstawie aktu rewizyjno-lekarskiego.

Przeprowadzenie rewizji lekarskiej względem osób zamieszkałych zagranicą.**§ 26.**

Postępowanie rewizyjno-lekarskie względem osób, zamieszkałych zagranicą, przeprowadza się zgodnie z instrukcją w „Monitorze Polskim” Nr. 82 z 1924 r., poz. 230, z tą zmianą, że konsultaty kierują materiał przedrewizyjny do komisji wojskowo-lekarskiej przy referacie spraw inwalidów wojennych, starostwa grodzkiego w Warszawie-południe.

Komisja wojskowo-lekarska na podstawie przesłanego materiału wydaj zaocześnie swe orzeczenie, poczem wymieniony referat załatwia dalsze czynności w myśl niniejszych przepisów.

Za Ministra Spraw Wojskowych:

Daniel Konarzewski mp.

Podsekretarz Stanu.

Za Ministra Pracy i Opieki Społecznej:

Szubartowicz mp.

Dyrektor Departamentu.

Wz z ó r Nr. 1.

Starostwo w

Lista rewizyjno-lekarska.**Dział I-szy. Dane ewidencyjne.**

- 1) Nazwisko i imię.
- 2) Stopień wojskowy.
- 3) Imię i nazwisko rodziców.
- 4) P. K. U., względnie oddział macierzysty.
- 5) Miejsce zamieszkania (wieś, gmina, powiat).
- 6) Rok i miejsce urodzenia.
- 7) Stan (kawaler, żonaty, wdowiec).
- 8) Zawód (stanowisko) w stanie cywilnym.
- 9) Przebieg służby w armii polskiej, wzgl. w armjach zaborczych od do lat m. dn.
- Razem

Podpis.

Uwaga: O ile nie wypełniono wszystkich rubryk, podać przyczynę tego, względnie zaznaczyć, które rubryki wypełniono tylko na podstawie zeznań badanego.

Dział II. Świadcstwo lekarskie.

- 1) Stopień wojskowy, nazwisko i imię.
- 2) Opisanie stanu chorobowego (rozpoznanie choroby i jej główne objawy:
 - a) na podstawie badania lekarza referatu
 - b) na podstawie badania specjalisty.
- 3) Okoliczności, wśród których cierpienie powstało. Czy przed wstąpieniem do wojska, czy w czasie służby wojskowej. Czy cierpienie, względnie pogorszenie cierpienia, istniejącego już przed wstąpieniem do wojska, uważać należy na bezpośrednie następstwo właściwości służby wojskowej, w jakim stopniu i dlaczego; wreszcie wyszczególnić wszystkie okoliczności, które mogą rzucić światło na przyczynę powstania cierpienia (samouszkodzenie, zakażenie chorobami infekcyjnymi w czasie epidemii i t. p.). Na jakiej podstawie lekarz opiera swe twierdzenie co do przyczyny i czasu powstania cierpienia (kalektwa), czy opiera je na podstawie ksiąg lekarskich i notatek szpitalnych, czy też wreszcie na samych tylko twierdzeniach badanego.
- 4) Poprzednie rewizje (wyszczególnić kiedy i w jakim celu i z jakim wynikiem osoba badana była poddawana już poprzednio rewizji lekarskiej).
- 5) Opinia lekarska. Czy przez uszkodzenie zdrowia u osoby badanej, ucierpiła jej zdolność do zarobkowania i na jak długi czas (określić % i przytoczyć § instrukcji).
- 6) Wniosek lekarza wystawiającego świadectwo lekarskie.

Postawić wniosek na wdrożenie, względnie niewdrożenie postępowania rewizyjnego.

Imię i nazwisko lekarza referatu.

(Pieczęć Starostwa)

Wz z ó r Nr. 2.

Starostwo w

Protokół:**Komisji wojskowo-lekarskiej.**

odbytej w dniu r w
 Skład komisji
 Przewodniczący
 Lekarz
 Lekarz

Komisji poddano następujące osoby z następującym wynikiem:

L. p.	Imię i nazwisko	Stopień wojsk.	Miejsce zamieszkania	Opis stanu choroby i formuły orzeczenia Komisji wojsk.-lek
-------	-----------------	----------------	----------------------	--

- 1). a) odpis stanu choroby
b) uszkodzenie zdrowia stoi w związku ze służbą wojsk., lub związek cierpienia ze służbą wojsk. jest nieustalony ponieważ (podać uzasadnienie)
c) utrata zdolności zarobkowej wynosi w myśl instrukcji dla badania inw. wojen. § 0/0 na przeciąg miesięcy lub na stałe, lub z ogólnej utraty zdolności zarobkowej, wynoszącej na przeciąg miesięcy, na stałe 0/0 służba wojsk. spowodowała
d) ze względu na stan zdrowia osoba badana wymaga szczególnej opieki osób postronnych na przeciąg miesięcy, na stałe.

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

Dział III. Oświadczenie Kierownika Referatu Spraw Inwalidów Wojennych.

Na podstawie takich dokumentów stwierdza się, że cierpienie (kalectwo) powstało w związku ze służbą wojskową, względnie uległo pogorszeniu wskutek tejże służby.

Jaki jest powód poddania badaniu rewizyjno-lekarskiemu osoby, zgłaszającej roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego.

Dział IV. Orzeczenie i opinia wojskowo-lekarskiej komisji rewizyjnej.

Imię, nazwisko i stopień wojskowy badanego . . .
Przedstawiony komisji wojsk.-lekarz, w dniu . . .
Opis stanu chorobowego z podaniem rozpoznania głównych objawów chorobowych . . .

Stwierdzenie, czy cierpienie, względnie poszczególne cierpienia mają charakter stały, czy też mogą ulec zmianie w ciągu jakiego czasu . . .

Stwierdzenie (i uzasadnienie stwierdzenia) związku uszkodzenia ze służbą wojskową (wpisać przepisana formułę) . . .

Procent utraty zdolności zarobkowej (wpisać formułę przepisaną) . . .

Czy zachodzi względnie nie zachodzi taki stopień niedoległości, że badany potrzebuje stałe szczególnej opieki osób postronnych (wpisać formułę przepisaną) . . .
Imiona i nazwiska lekarzy . . .
Imię i nazwisko przewodniczącego komisji . . .

Dział V. Uwagi.

Zarządzenie dodatkowe badania w zakładzie leczniczym.

Votum separatim.

Prośba osoby badanej, zgłoszona przewodniczącemu komisji.

Wyciąg

z aktu zawierającego orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej z dnia . . . 19 . . .

- 1) Nazwisko inwalidy . . .
- 2) Urodzony dnia . . .
- 3) Przynależny do . . .
- 4) Miejsce zamieszkania . . .
- 5) P. K. U. . . .
- 6) Data zwolnienia z czynnej służby . . .
- 7) Do jakiego czasu przysługiwało (otrzymał) uposażenie czynne . . .
- 8) Data i miejsce (urząd) zgłoszenia poraż pierwszego roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego . . .
- 9) Data i liczba sporządzenia poprzedniego wyciągu, oraz liczba porządkowa poprzedniego aktu . . .

10) Czy inwalida stawiał się w oznaczonym terminie do ponownego badania wojskowo-lekarskiego, w przeciwnym razie, czy swoje niezgłoszenie się usprawiedliwił . . .

11) Orzeczenie wojsk.-lek. komisji opiewa . . .

12) Na jaki czas przysługuje mu prawo do dodatku na pielęgnację . . .
(data i pieczęć) (Podpis Starosty)

Uwaga: w rubryce 11 i 12 wpisać formuły orzeczenia.

Wzór Nr. IV.

Starostwo (referat spraw inwalidów wojennych).

L. dz. w

Zawiadomienie

Do . . . w

Starostwo powiatowe w . . . zawiadamia Pana (Panią), że komisja wojskowo-lekarska wydała na podstawie wyników jednego badania, dnia . . . następujące orzeczenie:

1) opis stanu chorobowego z podaniem rozpoznania głównych objawów.

2) formuła w sprawie związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową — wraz z uzasadnieniem orzeczenia.

3) formuła w sprawie procentów utraty zdolności zarobkowej.

4) formuła w sprawie potrzeby opieki osób postronnych.

Starostwo zwraca uwagę, że podczas ważności (czasokres) orzeczenia, podanego powyżej, rozpoczyna się z dniem . . . a kończy się z dniem . . .

Wyciąg z aktu rewizyjno-lekarskiego został przesłany Izbie Skarbowej w . . . za L. . . . dnia . . .

Prawo odwołania się od orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej do Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Wojewódzkim w . . . (przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej) przysługuje Panu (Pani) w przeciągu 60 dni od daty podpisania przez Pana (Panią) dowodu doręczenia załozonego poniżej.

. dnia . . . 19 . . .
(Podpis Starosty)

(Perforacja)
z dnia . . . L. . . . o treści orzeczenia Komisji Wojsk.-Lekarz. z dnia otrzymałem . . .
(Podpis)

Wzór Nr. 5.

Dnia . . . 19 . . . r.

Starostwo (referat spraw inwalidów wojennych).

L. dz. w

Do . . . w

Starostwo w . . . uprasza (polecza nadesłać) odpowiedź na następujące pytania, na zasadzie wywiadu u osób zaufanych, (krewnych, znajomych, sąsiadów i t. p.) co do stanu psychicznego poniżej wymienionej osoby z czasów przed jej wstąpieniem do służby wojskowej.

(Podpis Starosty).

Wywiad

W sprawie . . . ur. w roku . . .
zamieszkałego ostatnio w . . .

1) Czy zachorował na chorobę nerwową lub umysłową, na jaką, kiedy i jak długo. Czy był w jakim zakładzie dla nerwowo lub umysłowo chorych, których, kiedy i jak długo, i z jakim wynikiem.

- 2) Czy nie uchodził za głupiego. Jak się głupota jego przejawiała.
- 3) Czy chorował na padaczkę, lub wogóle napady drgawek. Od jakiego czasu (jak często miewał napady).
- 4) Czy był pijakiem. Co pił najczęściej, w jakiej ilości. Jak znosił alkohol, jak zachowywał się w stanie pijanym.
- 5) Czy nie doznał kiedy urazy głowy. Jakże były następstwa. Czy był w leczeniu szpitalnym, kiedy i gdzie i jak długo.
- 6) Czy przechodził choroby weneryczne, kiedy i jakie.
- 7) Wiek i zawód rodziców, w razie śmierci, na jaką chorobę zmarli.
- 8) Ilość rodzeństwa, ich wiek, zawód, stan zdrowia, względnie przyczyny śmierci zmarłych.
- 9) Czy w rodzinie istniały choroby nerwowe lub umysłowe, pijanstwa, samobójstwa, napady drgawek. Czy nie było dziwaków, prostytutek, przestępców.
- 10) Jak rozwijał się umysłowo i fizycznie. Kiedy

nauczył się chodzić i mówić. Jakże przechodził wogóle choroby.

11) Czy chodził do szkoły. Czy uczył się czytać i pisać. Jakże wogóle robił postępy.

12) Jakże było usposobienie chorego. Czy miał złe przyzwyczajenia. Czy miał zaturpienie, otępienie i wadami. Czy był administracyjnie lub sądowo niekarny.

13) Zawód chorego. Czy był dobrym pracownikiem. Czy nie zmieniał często zawodu lub pracodawcy.

14) Czy jest żonaty. Czem zajmuje się żona. W razie jej śmierci, na co zmarła. Ile miała dzieci. Ile z nich żyje, ile zmarło, na jaką chorobę, w jakim wieku. Czy żona rodziła, ile razy ewentualnie.

15) Co jeszcze godnego uwagi zauważył.

Podpis udzielającego odpowiedzi.

(Pieczęć Starosty).

(Podpis Kierownika Urzędu albo Kierownika zakładu, albo innej osoby).

Sprawa pobierania opłat przez urzędy metrykalne izraelskie

W naszym organie z dnia 1 czerwca 1928 napłynęła następująca postępowanie Urzędu metrykalnego izrael. w Starym Samborze w sprawie pobierania opłat od potwierdzania deklaracji i czeków inwalidom i wdowom wojennym przez prowadzącego Urząd metrykalny izrael. w Starym Samborze. Zarząd Główny odniósł się w tej sprawie z zażaleniem do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Obecnie otrzymaliśmy pismo lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego, następującej treści: „Lwowski Urząd wojewódzki L. P. I. 4009 ex 1929 w Lwowie, dnia 18. X. 1929. W sprawie opłat stemplowych od załączników do deklaracji do wymiaru renty inwalidzkiej. Do Szanownego Zarządu Zjednoczenia Żydów, Inwalidów i Sierot wojen. R. P. w Krakowie, ul. Skawińska 2. Na tamt. pismo z dnia 28 maja 1928 L. 3083/28 i 4227/28, skierowane wprost do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i przez to Ministerstwo tut. Urzędowi do kompetentnego załatwienia

odstąpione, a dotyczące pobierania opłat od inwalidów wojennych przy potwierdzaniu czeków, względnie deklaracji inwalidzkiej, oznajmiam, że równocześnie wydaję wszystkim Starostom Powiatowym oraz Magistratowi król. stol. miasta Lwowa wyjaśniające pouczenie, zakazujące nieprawnego pobierania przez prowadzących metryki izrael. wspomnianych wyżej opłat. Równocześnie zauważam, że wyciągi z aktu stanu cywilnego, a w szczególności tak zwane wyciągi metrykalne w myśl reskr. Ministerstwa Skarbu z dnia 1. X. 1928 L. D. V. 11737/6 zasadniczo podlegają opłatom wymienionym w art. 155 u. o. s. Mają być jednak wydane bez pobrania opłaty stemplowej osobom, których stan niezasadniczo jest niewątpliwie znany dotychczas Urzędowi stanu cywilnego, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez ich dotkliwego uszczerbku majątkowego. Za Wojewodę: Maszkowski mp. Naczelnik Wydziału.

Wstrzymywanie wypłat zaopatrzeń sierotom wojennym zupełnie niezdolnym do zarobkowania

Przyzwyczajaliśmy się już do niejednej anomalii w związku z zaopatrzeniem ofiar wojennych. Władze nie stosują się ściśle do przepisów ustawowych i rozporządzeń wykonawczych, interpretując ustawy według własnego upodobania. Ostatnio zachodziła wypadki, że Izby Skarbowe wstrzymują wypłaty zaopatrzeń sierotom wojennym zupełnie niezdolnym do zarobkowania, nieposiadającym środków utrzymania, mimo przedłożenia wymaganego świadectwa lekarza i poświadczania, stwierdzającego, że dana sierota nie posiada żadnych środków utrzymania, z tego powodu, że te biedne sieroty uzyskały pełnoletność. Art. 17, ustawy inwalid. z dnia 18. III. 1921 Dz. U. Nr. 32/21, powiada wyraźnie, że jeżeli dziecko wskutek upośledzenia fizycznego lub psychicznego nie może zarabiać na siebie i nie posiada środków utrzymania, pobiera rentę przez cały czas trwania tego stanu. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy inwalidzkiej z dnia 10. I. 1923 § 126, pkt. 3 (Dz. U. Nr. 20/23), stanowi wyraźnie, że tym sierotom przysługują prawo do zaopatrzenia po przekroczeniu 18-tego roku życia w razie przedłożenia świadectwa lekarza powiatowego (okręgowego), stwierdzającego trwałą lub czasową, zupełną niezdolność do zarobkowania, tudzież zaświadczenia Urzędu gminnego, potwierdzonego przez władzę administr. I. instancji, że nie po-

siadają środków utrzymania.

Powyższy przepis jest całkiem jasny i nie może być w żaden inny sposób interpretowany, gdyż nie ogranicza wieku takiej sieroty - pobierania zaopatrzenia. Tymczasem u nas dzieje się co innego, gdyż władze skarbowe wychodzą z tego założenia, że sierota, która uzyskała pełnoletność nie może być uważana więcej za sierotę. Pójście to jest absurdem, gdyż nawet według ustawy cywilnej, ojciec jest obowiązany do utrzymania dziecka kaleki a względnie do ponoszenia kosztów alimentacyjnych, mimo, że uzyskało pełnoletność.

Izby Skarbowe zasłaniają się tem, że odniosły się w tej sprawie do Min. Skarbu o wyjaśnienie, ale Min. Skarbu nie spieszy się zbytnio z wyjaśnieniem i pouczeniem podległych mu organów, gdyż przecież te kaleki-sieroty wojen. mogą czekać na dalsze zmilowanie.

Sprawa ta została już poruszana przez Zarząd Główny w Ministerstwie Skarbu, gdzie p. naczelnik Dr. Marynowski przyrzekł wydać w tym kierunku w najbliższym czasie odpowiednie zarządzenia a względnie wyjaśnienie, którego jednak dotąd nie ma. Apełujemy zatem na tej drodze o jaknajszersze usunięcie tej krzywdy.

Wstrzymanie opinijowania aktów pozostałych po zmarłych żołnierzach na terenie Województwa lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego

Izba Skarbowa w Krakowie przed przyszanowaniem zaopatrzenia pozostałym po zmarłych żołnierzach kieruje akta tychże do przynależnych Województw celem ustalenia związku przyczynowego śmierci danego żołnierza ze służbą wojsk. Poprzednio załatwiali tę czynność poszczególne Szefostwa Sanitarne DOK, które to kompetencje w związku z przejęciem agend inwalidzkich przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zostały przekazane na poszczególne Województwa. Ostatnie opinijowanie aktów takich miało miejsce przez Szefostwa Sanitarne DOK. w kwietniu 1929, a od tego czasu opinijowanie tych aktów wogóle ustało, tak, że w Województwie lwowskim, tarnopolskim i stanisławowskim zalega obecnie kilka tysięcy aktów do zaopiniowania przez co pozostałe osoby nie mogą otrzymać należnego im zaopatrzenia i z tego powodu doznają ogromnej krzywdy.

Na nasze zapytania skierowane do Województwa lwowskiego otrzymaliśmy wyjaśnienie pismem z dnia 16. IX. 1929 L. P. Lnw. 55 lic. ex 29, że rozporządzenie z dnia 15. VI. 1929. Dz. U. Nr. 52. poz. 425, nie rozstrzyga, czy opinijowanie związku śmierci z odbytą służbą wojsk. podpada pod kompetencję Min. Spraw. Wojsk., czy też Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, wobec czego wstrzymało Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej aż do ostatecznego rozstrzygnięcia tej kwestji wydawania wszelkich w tym kierunku opinii.

Urząd Wojewódzki w Tarnopolu pismem z dnia 5. IX. 1929. L. P. O. 4371/29. odpowiada na nasze zapytanie w tym względzie, że sprawa wydania

opini i odnośnie do związku przyczynowego między służbą wojsk. a śmiercią żołnierzy będzie rozpatrzona w najbliższym czasie po zamianowaniu lekarza dla Oddziału Spraw Inwalidów wojen. przy tym Urzędzie Wojewódzkim.

Województwo krakowskie od czasu przejęcia agend przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opinjuje akta bez żadnej przeszkody.

Przytoczyliśmy powyżej działania w jednej i tej samej sprawie a względnie postępowanie kilku Województw, które są sprzeczne ze sobą i widąc, że każde Województwo postępuje w tych sprawach zupełnie inaczej.

Zatem widzimy, że miarodajnym czynnikiem nie spieszy się z ostatecznym uregulowaniem tej tak ważnej kwestji, a wskutek niezalatowania spraw pozostałych osób, Izba Skarbowa w Krakowie nie może przyznać zaopatrzenia już dla kilku tysięcy osób, które znajdują się w straszliwych warunkach a oczekują swego zaopatrzenia, jak zbawienia, które jest obecnie zależne od ustalenia związku przyczynowego śmierci zmarłych ze służbą wojsk. przez te Województwa.

Ostatnio zapewniono naszego delegata w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej, że odnośna sprawa będzie jaknajrychlej uregulowana, ale dotąd nie widąc żadnego zarządzenia i obecnie zalega kilka tysięcy aktów w tych Województwach od maja 1929.

Spodziewamy się, że wreszcie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zechce się zainteresować tym faktem nie cierpiącym dalszej zwłoki.

Nieprawdopodobna historia ze Związkiem Żyd. inwalidów w Żółkwi z powodu gołosłownych informacji Starostwa w Żółkwi

Związek żyd. inwal., wdów i sier. wojen. w Żółkwi przedłożył za pośrednictwem Zarządu Głównego Zjednoczenia podanie do Dyrekcji Monopoli Tytoniowego o nadanie mu sklepu tytoniowego, a to jeszcze w dniu 1. XI. 1928. L. 8728/28. Związek ten jest znany w okręgu żółkiewskim ze swej owoce działalności i dzięki sprężystej pracy Zarządu tego Związku cała masa ofiar wojen. została zaopatrzona. Zdawałoby się, że prośba o uzyskanie sklepu tyt. dla tegoż Związku nie napotka na żadne trudności. Ale mylili się ktoś, jeśliby sadił, że Związek żyd. inwalidów, wdów i sier. wojen. przychodzi tak łatwo uzyskać konieczny monopolowa, a sprawa Związku żółkiewskiego wykazuje to naidobniej. Władze skarbowe zwróciły się w swoim czasie o informację do Starostwa żółkiewskiego, gdzie udzielono wywiadu a względnie dołączono pismem relację, jakoby ten Związek znajdował się w likwidacji, o czem dowiedzieliśmy się w Dyrekcji Państwowego Monopoliu Tytoniowego podczas interwencji. Na nasze przedstawienie, że jest to kłamstwem, Dyrekcja Państwowego Monopoliu Tytoniowego opierała się nadal na tej relacji, tak, że Zarząd Główny był zmuszony wysłać swego delegata do Starostwa w Żółkwi celem przeprowadzenia dochodzeń. Starostwo w Żółkwi oświadczyło naszemu delegatowi, że takiej opinii nie wydawało i że zarządził przeprowadzenie dochodzeń, aż wreszcie p. Starosta w Żółkwi wysłał pismo do Województwa lwowskiego,

stwierdzające, że po dokładnym zbadaniu sprawy stwierdza, iż Starostwo w Żółkwi nigdy opinii o Związku żyd. inwal. w Żółkwi nie wydawało. Nasz delegat we Lwowie prosił Województwo lwowskie, dokąd także zwrócił się Zarząd Główny w tej sprawie, o wysłanie tego listu Starosty w Żółkwi do Dyrekcji Państwowego Monopoliu Tytoniowego. Tymczasem Województwo lwowskie odmawia wysłania tej relacji do Dyrekcji Państwowego Monopoliu Tyt., zasłaniając się tem, że bez polecenia władzy(!) nie może takiego pisma wysłać do Dyrekcji Mon. Tyt. Izba Skarbowa we Lwowie otrzymała również podobne pismo od p. Starosty w Żółkwi, ale i Izba Skarbowa nie kwapi się z wysłaniem tegoż, twierdząc nadal stanowczo, że jest w posiadaniu aż dwóch relacji pismennych Starostwa żółkiewskiego co do likwidacji Związku żyd. inwal. w Żółkwi.

Zatem nie wiemy, kto mówi prawdę, bo musimy dojść do przekonania, że albo p. Starosta obecnie chce poprzeciwić błąd naprawić, albo też zachodzi tu samowola niektórych urzędników tegoż Starostwa, o czem p. Starosta w Żółkwi nie wie. Trudno przypuszczać, aby Dyrekcja Monopoliu Tytoniowego, jak i Izba Skarbowa lwowska posługiwały się kłamstwami, skoro twierdzą stanowczo, że taka relacja Starostwa w Żółkwi o likwidacji Związku żyd. inwal. w Żółkwi znajduje się w aktach i to niejedna, bo aż dwie!

W tem miejscu musimy jednak przyznać, że p. Starosta Bernatowicz nie był jeszcze na stano-

wisku starosty w Żółkwi, kiedy powyższe miało miejsce, a dopiero dzięki jego bezstronnemu stanowisku, sprawa ta została wreszcie wyjaśniona, że Związek w Żółkwi nie był ani nie jest w likwidacji.

Powyższą sprawę podajemy na tej drodze Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, jak i Izbie Skarbowej lwowskiej do wiadomości, zaś do Województwa

łowskiego jak i do Pana Starosty w Żółkwi zwracamy się również na tej drodze z prośbą, aby zechcieli ścignąć dokumenty, a względnie te dwie relacje poprzednie wydane przez Starostwo w Żółkwi celem stwierdzenia, kto z urzędników był właściwym winowajcą fałszywych relacyj urzędowych, nie zgodnych z faktycznym stanem rzeczy.

Wypłata II raty zasiłku dla inwalidów woj.

od 45—100%, oraz I. raty dla inwalidów od 15—44% i dla pozostałych

Ministerstwo Skarbu reskr. z dnia 26. VII. 1929 L. D. III. 9405/6/29. poleciło Izbowi Skarbowym wypłatę II. raty zasiłku dla inwalidów wojen. od 45—100%, oraz I. raty dla inwalidów wojen. od 15—44%, jak i dla wdów, sierót i rodziców. Zasiłek ten został

wypłacany wraz z rentą na 1. X. 1929. Odnosny zasiłek przysługujący tym wszystkim osobom, które były uprawnione do pobierania renty w dniu 1. IV. 1929, o ile uprawnienie to do dnia wydania polecenia wypłaty na zasadzie tego zarządzenia nie zgasało.

Wysokość zasiłków przedstawia się następująco:

I. dla inwalidów	15% zar. niezd.	8 zł. 43 gr.
II. „	16—24% „	11 „ 25 „
III. „	25—34% „	16 „ 87 „
IV. „	35—44% „	22 „ 49 „
V. „	45—54% „	56 „ 22 „
VI. „	55—64% „	67 „ 74 „
VII. „	65—74% „	78 „ 70 „
VIII. „	75—84% „	89 „ 95 „
IX. „	85—94% „	151 „ 79 „
X. „	95—100% „	292 „ 35 „
XI. wdowom z zaop. w wymiarze 50%		28 „ 12 „
XII. wdowom, rodzicom (oboju) oraz zupełnym sierotom z zaop. w wymiarze 30%		16 „ 85 „
XIII. rodzicom (jedna osoba) i sierotom z zaopatrzenia w wymiarze 20%		11 „ 25 „

Wypłata III. raty zasiłku dla inwalidów wojennych

Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 17 października 1929 roku D—III. 19153/6/29 zarządziło wypłatę III-giej raty zasiłku dla inwalidów wojennych, wdów, sierót i rodziców, która będzie wypłacana wraz z rentą przypadającą na miesiąc grudzień 1929.

Wysokość raty zasiłku jest ta sama, jak przy wypłacie II-giej raty zasiłku, co podajemy na innem miejscu w niniejszym numerze do wiadomości.

Prawo do otrzymania tego zasiłku przysługuje wszystkim tym osobom, które w dniu 1 września 1929 pobierały zaopatrzenie pieniężne i o ile uprawnienie

do zaopatrzenia nie zgasało do dnia wydania polecenia wypłaty niniejszem zarządzeniem.

Osobom, którym prawo do pobierania renty było w dniu 1 września b. r. zawieszone, lub też, którym w dniu tym nie przysługiwało prawo do zaopatrzenia z powodu zręczenia się lub skapitałizowania (pełnego lub częściowego) renty, nie przysługuje również prawo do tej raty.

Zamieszkali poza granicami Państwa mają również prawo do otrzymywania tego zasiłku, o ile w dniu 1-go września b. r. byli uprawnieni do pobierania renty.

Przedstawienie postulatów żyd. ofiar wojen. Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej

W dniu 17-go września 1929 roku przyjął Dyrektor Departamentu Opieki Społecznej p. Szubartowicz naszego delegata kol. H. Schwarz, który mu przedstawił cały szereg niezadowolonych od lat postulatów żyd. inwalidów, wdów i sier. wojen., w której to sprawie Zarząd Główny przedłożył odpowiednie memorjały Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej. P. Dyrektor Szubartowicz zapoznał się na miejscu z przedstawionymi mu postulatami i przyrzekł je po

dokładnem zbadaniu przechylnie załatwić.

Największy już czas, by wreszcie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej nasze niezadowolone postulaty zalegające od kilku lat tamże doprowadziło do załatwienia pozytywnego i sprawiedliwego. Szadzimy, że Min. Pracy i Op. Społ., które obecnie objęło twardą część agendy spraw inwalidzkich i pozostałych, znajdzie odpowiedź zrozumienie, którego tak bardzo pragniemy.

Wiadomości organizacyjne

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU ŻYD. INWAL., WDÓW I SIER. WOJEN. W SAMBORZE, odbyło się w dniu 7 lipca b. r., w sali Stowarzyszenia „Lutnia”. Przewodził kol. Teicher Abraham przedstawiał zebrany członkom działalność ustępującego zarządu, przyczem wykazał owocną działalność tegoż Związku w różnych kierunkach. Skarbnik kol. Feldstein Zalel przedstawił dokładnie sprawozdanie kasowe, poczem na wniosek członka komisji rewiz. kol. Seidena Markusa Walne Zgromadzenie członków uchwało jednomyślnie absolutorium ustępującemu Zarządowi, przyczem równocześnie wyrażono serdeczne podziękowanie kol. Teicherowi Abrahamowi za jego owocną pracę dla organizacji tegoż Związku. Przeprowadzone wybory dały następujący wynik: kol. Teicher Mozes Abraham jako przewodniczący, kol. Salomon Leon jako zastępca przewod., oraz wybrano do Wydziału kol: Branda Samuela, Feldsteina Zalela, Kupperberga Izraela, Graulicha Ignacego, Schneidra Moza, Wolfa Dawida i Majera Efraima. Do komisji rewiz. wybrano kol.: Seidena Markusa, Sefta Józefa i Goldberga Abrahama. Do sądu polubownego weszli kol: Altbach Szymon, Schumier Saul i Dattelkrämmer Herschel.

WALNE ZGROMADZENIE POW. KOLA ZWIĄZKU ŻYD. INWAL., WDÓW I SIER. WOJEN. W TARNOWIE, odbyło się w dniu 4. VIII. 1929. w sali Stowarzyszenia „Safa Berura”, przy licznym udziale członków. Przewodniczący Związku p. B. Langer przedstawiał zebrany działalność Wydziału za cały rok, poczem sprawozdanie kasowe przedstawił komisji rewizyjnej, p. Sch. Brauu w zastępstwie skarbnika. — Sprawozdania te zostały z zadowoleniem przez zebranych przyjęte. — Z ramienia Zarządu Głównego Zjednoczenia wygłosił obszerny referat o aktualnych sprawach zaopatrzeniowych, koniecznych i t. d. prezes p. Jakób Bachner z Krakowa. Następnie po udzieleniu absolutorium ustępującemu Wydziałowi przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, które dały następujący wynik: do Wydziału weszli pp. Jakób Ber Langer jako przewodniczący, Jakób Bloch sekretarz, Oszasz Kanarek skarbnik, Abahan Weissenberg wiceprezes, Dawid Engel zastępca sekretarza. Mojżesz Selmer zastępca skarbnika. Do Komisji rewizyjnej wybrano pp. Hermana Lindera, Arona Fabera, Schulina Brauna, zaś do Sądu polubownego pp.: Elisga Dorfa, Mendla Tiefenbrauna i Izydora Mandla. Po wyborach Walne Zgromadzenie wybrało członkiem honorowym prezesa Zarządu Gl. p. Bachnera Jakóba, oraz wyraziło podziękowanie za zasługi poniesione dla dobra żyd. ofiar wojen, prezesowi p. Bachnerowi wiceprezowi Zarz. Gl. p. Dr. L. Schermantowi i p. posł. Zwi-Hellerowi.

WALNE ZGROMADZENIE ZZIWS. W ZÓŁKWI, odbyło się w dniu 8. IX. b. r. przy licznym współudziale członków tegoż i reprezentantów Gminy Żydowskiej pod przewodnictwem kol. I. Rosenthala. Z ramienia Zarządu Głównego Zjednoczenia brał udział w tymże Zgromadzeniu wiceprezes inż. A. Schlesinger ze Lwowa. Odczytano pismo prezesa kol. J. Bachnera, w którym donosi, że nie może wziąć udziału w Zgromadzeniu z powodu złego stanu zdrowia, w którym to piśmie życzy zarazem pomyślnych obrad i dalszej owocnej pracy. Przewodniczący przedstawił działalność Związku, wykazując, że organizacja ta stale się rozrasta mimo niekorzystnych warunków, wśród których musiał pracować, poczem sekretarz kol. Emanuel Wilder przedstawił sprawozdanie kasowe, które zostało przyjęte z uznaniem do wiadomości. Na wniosek członka komisji kontrolującej kol. N. Apfla, udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorium. Wiceprezes Zarządu Głównego kol. Schlesinger wygłosił obszerny referat, przedstawiając obowiązki jakie ciąży na Związku

żyd. inwal. celem umożliwienia Zarządowi Głównemu bronią interesów żyd. ofiar wojen, co jest tylko wówczas możliwe, gdy za Zarząd Główny staną zwarte zrzeszenia i organizacje inwalidów żyd. Mowca apeluje również do zebranych, aby zgodnie popierali Związek, aby mógł dalej kontynuować swą owocną pracę. Następnie przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, które dały następujący wynik: do Wydziału weszli pp. kol.: Dr. Rubinofd Felus, jako przewodniczący, Rosenthal Izrael, jako zastępca przewodniczącego, Wilder Emanuel, jako sekretarz, Güttler Mechel jako skarbnik, Stern Eljasz, Zitron Natan, Astman Chaim i Drucker Sara. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. kol. Apfla Natana, Mgtra Fischela i Geblera Oszasza, zaś do Sądu polubownego: Berga Symche, Lustiga Feiga i Lehwolla Feiwa.

WALNE ZGROMADZENIE ZZIWS. W JAROSŁAWIU odbyło się w dniu 15 września 1929 w sali Kahanu w Jarosławiu. Zgromadzenie zgalił przewodniczący tegoż Związku p. Selinger, przedstawiając działalność swoją i Wydziału za cały rok. W dłuższym przemówieniu przedstawił szereg załatwionych spraw, wzywając w końcu wszystkich członków do dalszej wytrwałej pracy. Następnie skarbnik p. Brenner przedstawił sprawozdanie kasowe, które zostało z uznaniem przyjęte do wiadomości. W dyskusji zabierali głos wielu członków, poczem po udzieleniu absolutorium ustępującemu Wydziałowi, przystąpiono do wyborów. Do Wydziału weszli pp. kol. Leon Selinger jako przewodniczący, Leib Metzger, zast. przewodniczącego, Mendel Mołd jako sekretarz, Feiwel Brenner jako skarbnik, Benzon Licht i Jakób Blatt, a do komisji rewizyjnej pp. kol. Adolf Weinbaum, Fischel Schwarz i Efraim Lippner.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU ŻYD. INWAL., WDÓW I SIER. WOJEN. WE LWOWIE odbyło się dnia 21. IX. 1929, celem dokonania uzupełniającego wyboru władz Związku. Przew. inż. Schlesinger po otwarciu Zgromadzenia przywitał serdecznie prezesa Zjednoczenia p. Jakóba Bachnera i delegatów Związku drohobyckiego p. kol. Rapaporta i Lewina. W dyskusji cały szereg mówców przedstawił rozpacze położenie żyd. ofiar wojen, żyjących w nędzy, gdyż skromna renta nie wystarcza na utrzymanie. Poruszone zostały bolączki inwalidów, w szczególności traktowanie żyd. ofiar wojen, przez władze lokalne, sprawę obdzienienia żyd. inwalidów koncesjami w minimalnej części na terenie lwowskim; domagano się bezwzględnie przeprowadzenia dalszych rewizji koncesji alkoholowych i nadania takich żyd. ofiarom wojen; na równi z innymi ofiarami wojen nieżydowskimi celem umożliwienia i tymże stworzenia sobie warsztatów pracy. Po dyskusji przystąpiono do uzupełniających wyborów, których wynik przedstawia się następująco: do Wydziału zostali wybrani kol.: Desser Emanuel, Stolzenberg Samuel, Mandel Nachman, Klafien Dawid i Amalia Sperberowa. Do Sądu polubownego Adwokat Dr. Zygmunt Landau, a do Komisji rewiz. Dr. Samuel Gasser. W końcu zabrał głos prezes Bachner, który w dłuższym, wyczerpującym przemówieniu przedstawił obecne położenie ofiar wojen. żyd. przyczem poruszył wszelkie ważne zagadnienia, odmówił do spraw zaopatrzeniowych, koniecznych, pożytecznych w Banku Rolnym, Komisji odwoławczej, małżeństw rytualnych i wielu innych żywotnych spraw inwalidów.

Następnie odpowiadając na wszelkie zażalenia i interpelacje inwalidów, wozwał prezes Bachner wszystkich do wytrwałej pracy do solidarności i związkowej dyscypliny, przyczem zapewnił, że tak jak dotąd, będzie nadal stał na straży interesów żyd. ofiar wojen, co przyjęte z uznaniem do wiadomości.

UROCZYSTE POSIEDZENIE ŻZİWS W RZESZOWIE

W niedzielę, dnia 22. IX. 1929 odbyło się w Związku żyd. inwal., wdów i sier. wojen. w Rzeszowie, uroczyste posiedzenie Zarządu z okazji odsłonięcia portretu przewodniczącego tego Związku p. kol. dyr. Tannenbauma, który to portret ofiarowany został przez Zarząd w dowód uznania jego bezinteresownej pracy około rozwoju Związku. Kol. Majer w swem przemówieniu uczcił zasługi kol. Tannenbauma i dokonał odsłonięcia portretu. Kol. Tannenbaum podziękował za ten zaszczyt i korzystając z tej uroczystej chwili zrealizował uchwałę Zarządu z dnia 20 maja 1929 przez wręczenie dyplomów zasłużonym założycielom Związku Samuelowi Einhornowi, Izraelowi

Infeldowi, Józefowi Majerowi, Bernardowi Methowi i Leonowi Steinwasserowi. Na wniosek kol. Steinwassera uchwalono uważać 22 września za dzień święta Związku Z. Ż. I. W. S. w Rzeszowie. W końcu przew. k. Tannenbaum uczcił pamięć poległych w Palestynie, ostro protestując przeciw rzekomemu tamże, a z okazji uroczystości powyższej Zarząd uchwałił przekazać 50 złotych na fundusz pomocy ofiarom wypadków w Palestynie. Ponadto złożyli na ten cel: Przewodniczący kol. Tannenbaum, kol. Einhorn, kol. Infeld, kol. Majer, kol. Schlüssel po zł. 5, zaś kol. Ducker, Hauser, Meth i Reich po zł. 2.

Uchwalona kwotę 50 zł. przekazano „Nowemu Dziennikowi” w Krakowie, zaś zebranych między członkami Zarz. 32 zł. Hajutowi w Warszawie.

Komunikaty

W SPRAWIE ORZECZEŃ WOJEWODOWYCH, UCHYLONYCH PRZEZ N. T. A. Minister spraw wewnętrznych zarządził specjalnym okólnikiem, ażeby panowie wojewodowie zawiadamiali M. S. W. bezwzględnie o każdym wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, którym orzeczenie lub zarządzenie wojewody zostania przez Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylone. W poszczególnych wypadkach ministerstwo będzie żądało wszystkich aktów danej sprawy celem przekonania się, czy przyczyną uchylenia orzeczenia, względnie zarządzenia nie była opisalność poszczególnych referatów albo osobista nieznajomość przepisów, zwłaszcza zaś przepisów o postępowaniu administracyjnem.

Przesyłki adresowane do władz i urzędów na ich wezwanie — wolne od opłaty pocztowej.

W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku (Dz. Ust. R. P. Nr 38, poz. 378) w sprawie zmiany ustawy o Poczcie, Telegrafii i Telefonii, zwykłe przesyłki listowe, wysyłane przez osoby i instytucje niezwołnione od opłaty pocztowej do władz i urzędów państwowych oraz samorządowych na wezwanie urzędowe tych władz i urzędów, są wolne od opłat pocztowych. Przesyłki takie muszą być nadawane do rąk urzędnika pocztowego i winny być opatrzone na stronie adresowanej klauzulą: „Na wezwanie urzędowe — wolne od opłaty pocztowej”, z podaniem nazwiska nadawcy i jego adresu.

DOKŁADNE WYPISYWANIE NAZWISK I IMION OSOB PRZY KIEROWANIU LISTÓW DO ZARZĄDU GŁÓWNEGO W SPRAWIE PODJĘCIA INTERWENCJI. Mimo wydanych okólników, iż w pismach kierowanych do Zarządu Głównego w sprawie podjęcia interwencji należy wypisywać zawsze dokładnie imiona i nazwiska osób zainteresowanych, jak również stwierdzić, czy dana osoba nie posiada jeszcze drugiego nazwiska false lub recte, a ponadto podać dokładne miejsce zamieszkania oraz liczbę dekretu lub liczbę aktów znajdujących się w Izbie Skarbowej. Związki nie zwracają na to wcale uwagi, lecz nadal ograniczają się do powierzchownego podawania takich spraw. Oprócz tego bardzo często przekreśla się właściwe nazwisko i imię, wskutek czego nie można odszukać danej sprawy. W związku z tem zarządza się, że wszystkie Związki są obowiązane w swych pismach podawać każdorazowo dokładne imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, ulicę, numer domu i powiat, jak również liczbę aktów lub dekretu; gdyż w przeciwnym razie Zarząd Główny będzie zwracał bezwzględnie podobne pisma bez załatwienia, a to celem uzupełnienia wymaganych danych. Często bowiem zdarza się, że w jednej i tej samej miejscowości znajduje się

kilka osób tego samego nazwiska i imienia, których akta znajdują się w Izbie Skarbowej, tak, że przez niepodanie dokładnego nazwiska, adresu, liczb aktów, jak i nazwiska i imienia poległego, względnie zmarłego, informacja może dotyczyć zupełnie innej osoby tego samego imienia i nazwiska.

UTWORZENIE ŻZİWS, W TARNOPOLU. Walne Zgromadzenie ŻZİWS, w Tarnopolu odbędzie się w dniu 3 listopada b. r., na którym referować będą: prezes Zarządu Głównego kol. J. Bachner, poseł Z. Heller, oraz wiceprezes Zarządu Głównego kol. inż. A. Schlesinger. Z ramienia Izby Skarbowej lwowskiej będzie obecny na tem Zgromadzeniu p. nadradca Dr Robakowski.

Lokal Związku żyd. inwal., wdów i sierót wojen. w Warszawie, został przeniesiony z ul. Żabiej na ul. Królewską L. 49.

ŻZİWS, w Pińsku, którego biura mieściły się dotąd przy ul. Dominikańskiej 11, mieści się obecnie przy ul. Albrechtowskiej 11, co niniejszem podajemy do wiadomości.

Inwalida wojenny **Handszer Lajzer**, członek ŻZİWS, w Warszawie, został wykluczony z tej organizacji na zasadzie uchwały Wydziału w dniu 26 czerwca b. r. po myśli art. 6 statutu Związku, co niniejszem podajemy do wiadomości.

Inwalida wojenny **Laster Bernard**, członek Powiatowego Koła Związku żyd. inwal., wdów i sierót wojen. w Tarnowie, został z Związku tego wykluczony na podstawie uchwały Zarządu tego Związku z dnia 11. VIII. 1929, za szkodliwą działalność na rzecz Związku.

Pamięci zmarłych kolegów

Inwal. woj. **Glass r. Brawer Chaim Dawid** ze Skolego, członek Związku żyd. inwal., wdów i sierót wojen. w Striju, zmarł w dniu 10 czerwca 1929 r. — Cześć Jego pamięci!

Scheindel Löwenthal, członkini Związku żyd. inwal. w Samborze (matka po poległym na wojnie synie), zmarła 10. VII. 1929 r. Cześć Jej pamięci!

Mozes Bartel r. Greif, zamieszkały w Straszewie pow. Strzyż Sambor, członek Związku żyd. inwal., wdów i sierót wojen. w Samborze, zmarł w dniu 15 września 1929 w szpitalu powszechnym we Lwowie, przeżywszy 40 lat. — Cześć Jego pamięci!